

כנס מדעי – קרבה שנת השבע

מכללת אורות ישראל – אלקנה

סיכום מחקרים אגרוטכניים וכלכליים בגידול ירקות
במצעים מנותקים כפתרון לצרכנות בשמיטה

כפר דרום ת"ז - ייב"ד דרום

מוטי שומרון

החלופות הקיימות לאספקת ירקות בשמיטה

איסוס יבולי שיטית (תפו"א, בצל, גזר)

❖ אין קדושת שביעית

❖ רק בתחילת השנה

גידולי שיטית שנקטו בשביעית

❖ יש קדושת שביעית

❖ עד האביב

יבולי ערבה דרומית והנגב המערבי

מחוץ לגבולות עולי בבל - אין איסור ספיחין

היתר מכירה - אין קדושת שביעית

הרבנות הראשית
ירושלים

ת.ד. 7525

טופס ההרשאה
למכירת ד'

נותנים בזה כח והרשאה
י"א, ומרן הראשון הר
יסויו כוחם, את כל
ש' בין בכפרים ו
'ה שום בעצמית

812

יח'רש

אח קרקע

להשכיר

הרב יהושע לוי

הרב שמואל סלנט

הרב שמואל סלנט

הרבנות הראשית לישראל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מדינת ישראל

טופס ההרשאה למכירת הקרקע לשביעית התשס"א

הנה כח והרשאה גמורה להרבנים הגאונים נשיאי הרבנות הראשית לישראל, מרן הרב
הגאון הראשון הרב אליהו בקשי דורון שליט"א, וכל מי שיצטרפו עמם, ובאי כחם למכור
בכל יומי כחם, את כל הקרקעות והנכסים, וכל מיני עצים שיש לנו
בארץ ישראל, בין בערים ובין בכפרים בין במושבות, בין בחוות, בקבוצות ובקבוצות בין
הם עומדים עליהם, ויונקים מהם ובין אלה שום בעצמים מכל המינים, בין נקובים בין שאינם
שלא נכללה

הנה נותנים בזה כח והרשאה גמורה להרבנים הגאונים הנ"ל, ולכל באי כחם, שבין כולם יחד בין כל
היום חס למכור את קרקעותינו ונטיעתנו הנ"ל, בין מכירה זמנית בין מכירה עולמית, מכירה שלמה
וגם את הפירות לבד וגם להשכיר מיום דלמטה, עד הזמן שיקצו בו ותהיה המכירה שימכרו הרבנים
הנ"ל ובאי כחם וההשכרה חלוטה וגמורה כפי מה שיקצו ולא שידעו לנו שום זכות ויפיו כל בכל
הקרקעות והנטיעות וכל מיני עצים נטועים וכל הקדושה, בכל אופן היותו מנועל, שיהיה בין הרבנים
הנ"ל וקרקעותיהם הנ"ל מיום דלמטה עד זמן שיקצו באיזה סכום שיעשו שיעשו המורשים הנ"ל כל בשטר
בין בתקפה, ובכל ד' שבועות שימצאו ישר בעיניהם וכל מעשיהם שיעשו המורשים הנ"ל כל בשטר
יפיו - כל ובכל תקף, והנה מקבלים על עצמם לאשר ולקיים את כל מעשיהם של המורשים הנ"ל כל בשטר
זה שימסר לידם ממנו הח"מ ובקנין אגב סודר בית דין חשוב, דלא כאסמכתא ודלא כטופס דשטר.
ובכירוש הונתה, שאם ימצא איזה דבר מכל מה שמסרנו והרשינו עליהם את הרבנים המורשים
מסירתנו והרשאתנו מנועת ע"י, מפני איזה טעם שיהיה בין מצד דין - תורה בין מצד דין הממשלה
פרט זה שום גרעון וקלישות כח בכל יתר הענינים, שאנחנו יכולים למסור ולהרשות עליהם, ולא
כיו, וכח פנויות המורשים בכל מה שעשו בקרקעות וכל מה שיעלה כח, הנמסרים להם מידותיו
ושליחות זה.

מס

רח'

מלאפון:

משפחה:

מס

רח'

מלאפון:

משפחה:

הרב שמואל מוהליבו

מכון התורה והארץ

שבי דרום ת"ו - שבי דרום

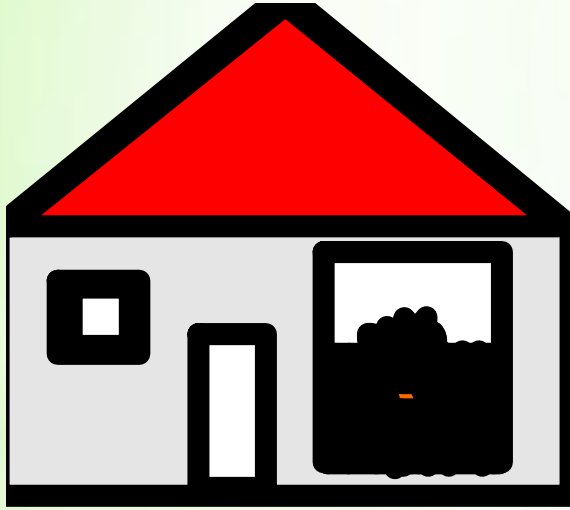

גידול בחממות במצעים מנותקים

יבול נכרים ויבוא

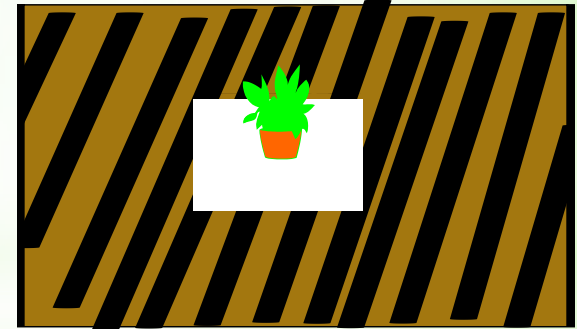
באילו תנאים נחשבת החממה כבית מבחינה הלכתית וכשרותית

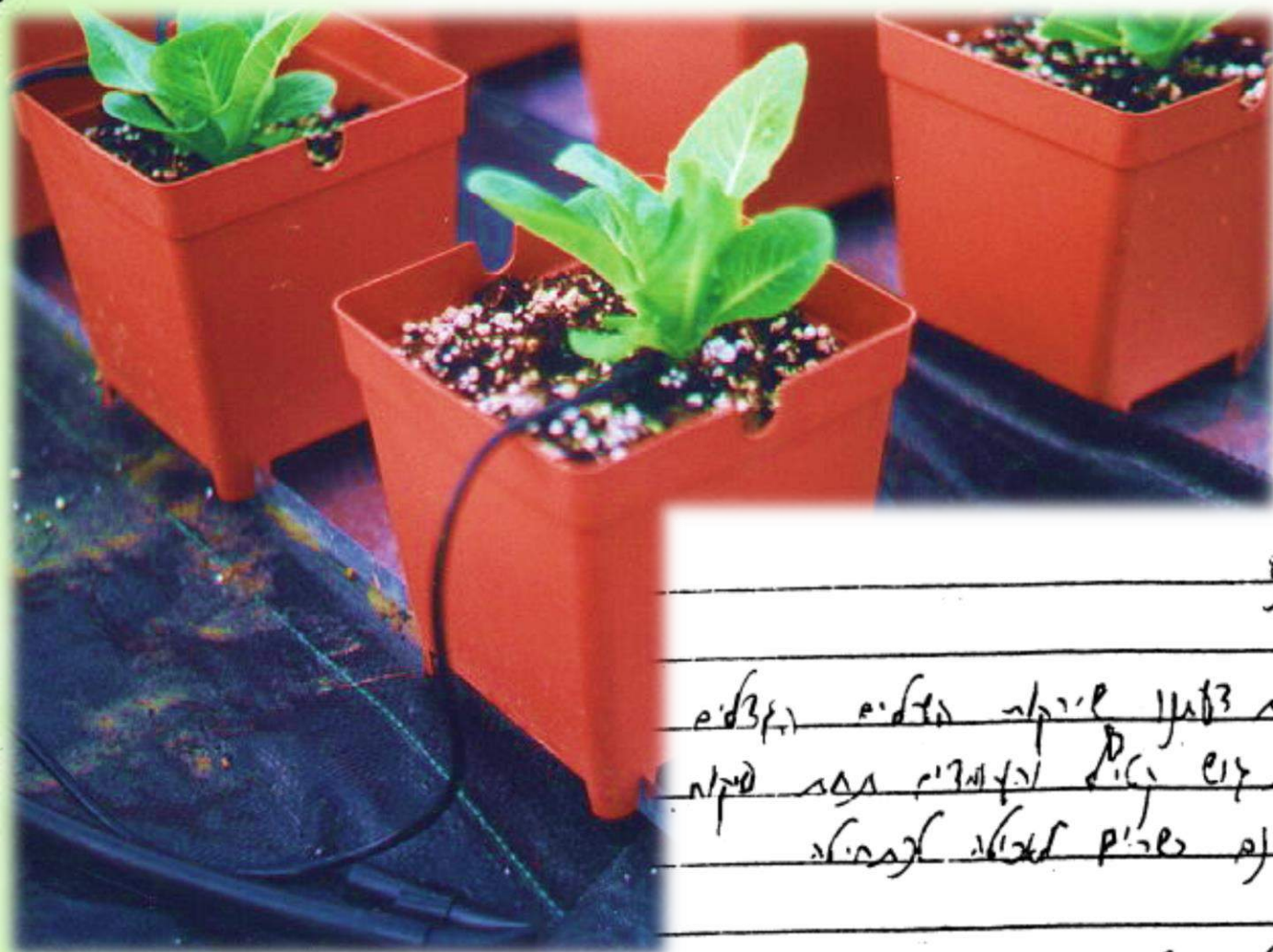
גידול במצע מנותק
בתוך בית
מותר

גידול בקרקע
בתוך בית
ספק איסור תורה

גידול במצע מנותק
בשטח פתוח
אסור מדרבנן

307

יד ג ב אלה גלג

אנו אברהם וצאצאיו שיהיה גדלים
 גדלים מלפנים ומאחוריו ויהיה
 מאחוריו ויהיה מאחוריו ויהיה
 מאחוריו ויהיה מאחוריו

אין דבריה אלא קולו ליוצרים

שם ה' אלהינו
 אלהינו

גידול בחממות במצעים מנותקים יתרונות וחסרונות

יכולת אספקה רציפה של תוצרת

אספקת ירוקת נקיים מחרקים ומשארות חומרי הדברה

חיזוק החקלאות העברית

הקטנת היבוא וצריכה מנכרים

שיטות גידול ידידותיות לסביבה, חיסכון במים ואפשרות למחזור

חיסרון - השקעה בסיסית גבוהה 30-40 אלף ש"ח לדונם, לא כולל המבנה

נדרשת רמת טיפול מקצועי גבוהה יחסית של החקלאי

קשיי גידול:

הצטברות עודפי חום במבנה

התחממות המצע ובית השורשים

מניעת הצטברות של עודפי מים בחממה

יכולת ניקוז מוגבלת

התמודדות מורכבת עם חרקים ופטריות

פתרונות

עלויות הפיתרון:

• שימוש בחממות קיימות ומצע חול

רמת טיפול מקצועי הפיתרון:

• חקלאים בעלי ניסיון והכשרת חקלאים

הצטברות עודפי חום במבנה

הפיתרון:

- כיסוי רשת ע"פ פסק הרב אלישיב זצ"ל (רוב חומר)
- רשתות צל

התחממות המצע ובית השורשים: הפיתרון:

- שימוש ביריעות בהירות מחזירות קרינה,
- הצללה של הגג

יכולת ניקוז מוגבלת: הפיתרון: • מספר נקבים בהיקף

מניעת הצטברות של עודפי מים בחממה: הפיתרון: • ביצוע שיפוע של 3%

חרקים ופטריות -

- גידול יבש.
- מלכודות דבק על העציצים.
- שימוש במערכות המתזה

סיכום :

שילוב כל האמצעים יחד

אספקת ירקות טריים בשמיטה

תוצאות ניסויים תשע"ד

תוצאות 5 מחזורי חסה נקיים מחרקים ומשאריות חומרי הדברה

נתקבל ממוצע של 900 קרטון לדונם.

רמה מסחרית טובה

